

**สภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23**
Conditions and Problems of Student Affairs Operations in Schools
Under the Office of Secondary Educational Service Area 23

สถาพร เดชไฮ้ม*

ดร.สุรัตน์ ดวงชาตม**

ดร.วีระวัฒน์ ดวงใจ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพตำแหน่ง เพศ และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ จำนวน 373 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 82 คน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 45 คน ครูผู้สอน 246 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบที (t-test) และค่าทดสอบเอฟ (F-test) ชนิดความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีสถานภาพตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. การวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน ที่สภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม และปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม

คำสำคัญ: สภาพและปัญหาการดำเนินงาน, การดำเนินงานกิจการนักเรียน

* ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ข้าราชการบำนาญ

ABSTRACT

This research objectives were to examine conditions and problems of student affairs operations, and to compare the opinions of school administrators, heads of Student Affairs Section and teachers concerning conditions and problems of student affairs operations in schools under the Office of Secondary Educational Service Area 23. The sample groups were classified according to position, gender and school sizes, comprising 373 people, classified as 82 school administrators, 45 student affairs heads, and 246 teachers. A 5–rating scale questionnaire was employed as a research tool. Statistics used for data analysis were mean, frequency, standard deviation, t–test and F–test (One Way ANOVA).

The findings were as follows:

1. Operational conditions of Student Affairs Section in schools under the Office of Secondary Educational Service Area 23 as a whole were at a high level, whereas the problems were at a moderate level.
2. School administrators, heads of Student Affairs Section and teachers with different positions had different opinions toward school operation at a statistical significance level of .01.
3. School administrators, heads of Student Affairs Section and teachers with different genders showed no difference of their opinions toward school operation in overall and each aspect.
4. School administrators, heads of Student Affairs Section and teachers from different school sizes showed no difference of their opinions toward conditions of school operation in overall, whereas their opinions toward the existing problems as a whole were significantly different at the level of .05
5. The proposed guidelines for the development of student affairs operations – which were rated according to the total mean scores at low level of conditions, and high level of problems – were proposed.

Keywords: Conditions and Problems of Operations, Student Affairs Operations

บทคัดย่อ

จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะวิสัยทัศน์เกี่ยวกับคนไทยยุคใหม่ในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ที่ต้องการเห็นคนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ตลอดจนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และสามารถก้าวทันโลก เมื่อสรุปความโดยย่อคือ คนไทยยุคใหม่ได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีสติรู้ทัน มีปัญญา รู้คิด มีสมรรถนะและมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อครอบครัว และประเทศชาติ และเป็นพลเมืองดีของโลก โดยมุ่งปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ 3 ประเด็นหลัก คือ 1) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย 2) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 3) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมโดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกกระบวนการศึกษาร่วมบริหารและจัดการศึกษาด้วย ทั้งนี้ นอกจากสถานศึกษาจะมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมในท้องถิ่นของตนแล้ว สถานศึกษาจะต้อง

ผนวกสิ่งที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาและมีคุณภาพตามวิสัยทัศน์ที่สังคมในอนาคตควรจะเป็นด้วย เพื่อให้ผู้เรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553, หน้า 7 – 8)

งานส่งเสริมกิจการนักเรียนเป็นงานหนึ่งในสถานศึกษา (สุภาณี พรหมเชษฐา, 2549, หน้า 29 – 30) ที่มีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนนักศึกษา พัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่น ช่วยแก้ปัญหาอันจะเกิดขึ้นแก่นักเรียนนักศึกษา และช่วยป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นแก่นักเรียนนักศึกษา สร้างเสริมความมั่นคงทางจิตใจ มีวินัย สามารถดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ งานกิจการนักเรียนแบ่งขอบข่ายการบริหารงานออกเป็น 6 งาน ประกอบด้วย (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2552, หน้า 6) การวางแผนงานกิจการนักเรียน การบริหารกิจการนักเรียน การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรมจริยธรรม การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักเรียน การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียนและการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นหนึ่งในบุคลากรที่รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียน 6 งาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เพื่อเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ได้มีการดำเนินงานกิจการนักเรียนอย่างมีคุณภาพ สามารถส่งเสริมการดำเนินงานโรงเรียนในด้านอื่นๆ ให้เกิดคุณภาพทั้งกับนักเรียนและโรงเรียน อีกทั้งเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน ทำให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร และเป็นสารสนเทศให้กับผู้บริหารสถานศึกษาได้นำไปบริหารงานกิจการนักเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

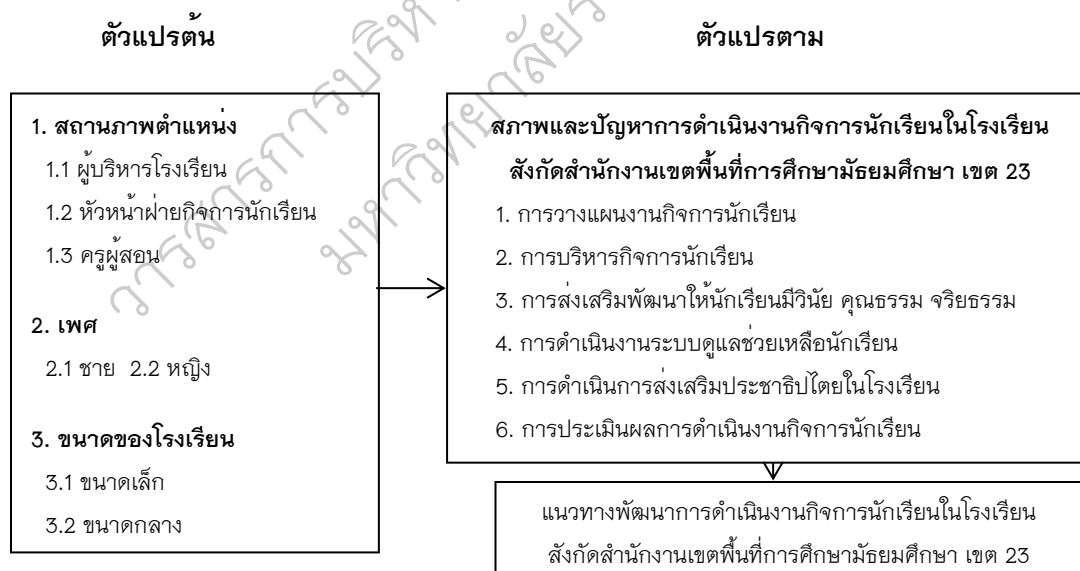
1. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 อยู่ในระดับใด
2. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีลักษณะอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามเพศ
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
5. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2552, หน้า 6)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 130 คน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,223 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,398 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 373 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 82 คน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 246 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนใช้วิธีเลือกการแบบเจาะจง ส่วนครูผู้สอนใช้การกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำ โดยอาศัยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 37- 43) ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ จำนวน 322 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยค้างนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพตำแหน่ง เพศ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามกรอบแนวคิด 6 ด้าน ลักษณะแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กำหนดเกณฑ์ในการให้ค่าระดับของการปฏิบัติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้างนี้ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 373 คน และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล

3. รวบรวมแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วแต่ละชุดแล้วนำไปลงรหัส
4. การประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage) 2. ค่าเฉลี่ย (Mean) 3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการดำเนินงาน กิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนปัญหาการดำเนินงาน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอนที่มีสถานภาพต่างกัน เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ที่มีเพศต่างกัน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน
- 4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. แนวทางพัฒนาสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ได้แก่ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน
  - 5.1 แนวทางพัฒนาปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ได้แก่ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมมุติฐานข้อที่ 1 ระดับสภาพและปัญหาในการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษา พบว่า
  - 1.1 สภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานกิจการนักเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาคณาจารย์ทางการศึกษา เป็นระบบที่ส่งเสริมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้ลงมือปฏิบัติ อย่างถูกต้องและเหมาะสมจนบรรลุตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้ เปลี่ยนแปลงเจตคติ พฤติกรรมการสอน ของครูให้เอื้อต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน ซึ่งเกี่ยวกับอารมณ์และพฤติกรรมส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ แก้วตา (2553, หน้า 138) ได้ศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนางานกิจการนักเรียน โรงเรียนพยุหะภูมิวิทยาคาร อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานกิจการนักเรียน โรงเรียนพยุหะภูมิวิทยาคาร อำเภอ พยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพิมพ์ รัชไชย (2553, หน้า 86) จากการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง ชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเห็นว่างานกิจการนักเรียนเป็นงานสนับสนุน งานวิชาการที่ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การเอาใจใส่ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ โดยมุ่งผลที่ ตัวนักเรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริชัย โอมฤกษ์ (2554, บทคัดย่อ) กล่าวว่า จากการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า สภาพ การบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.2 ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการ นักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีการวิเคราะห์ วางแผนการดำเนินงานกิจการนักเรียน อย่างเป็นระบบ มีการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาอย่างแท้จริง และโรงเรียนมีการพัฒนาระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานและตัวชี้วัดด้านคุณภาพผู้เรียน มีการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพิมพ์ รัชไชย (2553, บทคัดย่อ) จากการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนา การบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญา บัวไสว (2558, หน้า 145) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันทั้งนี้ก็เป็นเพราะว่า การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการ วิเคราะห์ วางแผนการบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาอย่างแท้จริง มีการกำกับติดตามและประเมินผล อาจเป็นเพราะผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับคำสั่งในงานกิจการนักเรียนเห็นความสำคัญ และตระหนักถึงการดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารพัฒนางาน กิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาวิ กริธาทรัพย์ (2553, หน้า 38) จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม สังกัดเทศบาลเมือง พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม สังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. สมมุติฐานข้อที่ 2 ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงาน กิจการนักเรียนแตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพต่างกัน เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวมีภาระงานและหน้าที่แตกต่างกันออกไป ครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอสัมพันธ์กับสภาพการปฏิบัติจริงเป็นประจำ ส่วนผู้บริหารไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติมองในภาพรวม จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ บุญดอก (2559, หน้า 91) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่าสภาพการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ สวัสดิ์มงคล (2553, หน้า 91) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี แตกต่างกัน

2.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอนที่มีสถานภาพต่างกัน เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบความรู้ความสามารถตำแหน่งที่แตกต่าง ตลอดจนทั้งความรู้และประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมาก็แตกต่างกันอีกด้วย จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ สวัสดิ์มงคล (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สมมติฐานข้อที่ 3 ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรเพศหญิงและเพศชายมีศักยภาพและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเท่าเทียมกัน ได้รับโอกาสพัฒนาตนเอง การฝึกอบรม ให้ความรู้ การศึกษาดูงานส่งผลให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงแก้ว จันทรสุนทร (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารและครูของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมไม่ต่างกัน

4. สมมติฐานข้อที่ 4 ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า

4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีขนาดต่างกัน

โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนโยบายการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนในทางเดียวกัน มีการประชุมจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติร่วมกัน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ คำชมภู (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร พบว่า โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการบริหารงานปกครองนักเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาณี พรหมเชษฐา (2549, บทคัดย่อ) จากการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ผู้บริหาร ครูฝ่ายปกครอง และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานปกครองนักเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนขาดงบประมาณ อุปกรณ์และปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารมีจำกัด เช่น บุคลากรหรือครูมีจำนวนน้อย ครูต้องปฏิบัติงานหลายๆ หน้าที่ไปพร้อมๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ สวัสดิ์มงคล (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 พบว่า ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 แตกต่างกันตามขนาดของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริชัย โอมฤก (2554, บทคัดย่อ) จากการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนขาดงบประมาณ อุปกรณ์ และบุคลากรของแต่ละโรงเรียนมีสภาพแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนจิรา ชูประเสริฐ (2558, หน้า 86) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีดังนี้ ควรร่วมกันประชุมวางแผน จัดทำแผนงานกิจการนักเรียน โดยกำหนดกรอบการดำเนินงานให้ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแผนงาน และกำกับติดตามการดำเนินงานกิจการนักเรียน จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านแผนงานกิจการนักเรียน ศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ

ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานกิจการนักเรียน จัดประชุมครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้รับทราบระเบียบและแนวปฏิบัติกรดำเนินงานกิจการนักเรียน

1.2 การหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีดังนี้ สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน มีการคัดกรองนักเรียนอย่างออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มที่มีปัญหา และกลุ่มพิเศษ อย่างชัดเจน จะได้ตรวจสอบ แก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง สถานศึกษามีการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหา และจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนในกลุ่มปกติ สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน มีการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไปจนถึงการติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3 การหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีดังนี้ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างชัดเจน จัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และดำเนินการตามแผนงาน/โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นประจำ แต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนและกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านประชาธิปไตยในโรงเรียนให้ชัดเจน ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่งเสริม ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการทำกิจกรรมของคณะกรรมการนักเรียนให้อยู่ในขอบข่ายที่เหมาะสม ไม่ขัดต่อกฎระเบียบ และข้อบังคับของโรงเรียน มีการประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน แล้วนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและปัญหาการบริหรงานกิจการนักเรียนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายๆ ส่วน เช่น ศึกษาจากนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนางานกิจการนักเรียนให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาถึงสภาพปัญหาของนักเรียนในเชิงลึก หรือเฉพาะด้าน เพื่อหาแนวทางป้องกัน แก้ไข และช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2552). *มาตรฐานในการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สุภาณี พรหมเชษฐา. (2549). *สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานปกครองนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Dadahoy, Z. (2002). *From student affairs pedagogies to online practice: developing a didactic collegiate portal rooted in student affairs paradigm*. Dissertation Abstracts International. 62(8): 63A; August.

Deanna, L.A. (2001). *A voice for student: The advocacy role of student affairs professionals in higher education*. Dictionary of education. New York: Dod Mead Company.

Smith, S.F. (2002). *A case study analysis of a student affairs organization that utilizes.*

A student learning community practice. Dissertation Abstracts International. 62(3): 63A; July.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี